

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 370/2019-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Milanom Trylčom, PhD., advokátska kancelária, J. Kráľa 738/12, Senica, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 132/2019 v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu

postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Senica povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Senica je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Milana Trylča, PhD., advokátska kancelária, J. Kráľa 738/12, Senica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 370/2019-9 z 10. septembra 2019 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 132/2019 v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti

a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu doručenej okresnému súdu 15. februára 2019.

1.1 Keďže vec bola podľa v tom čase platného Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 25. apríla 2019 do 31. decembra 2019 prijatá na ďalšie konanie 20. augusta 2019 v zložení senátu Jana Baricová (predsedníčka senátu) a členovia senátu Miroslav Duriš a Mojmír Mamojka, bolo potrebné ju v tomto zložení senátu i dokončiť, a to podľa čl. X. bodu 7 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 25. apríla 2019 do 31. decembra 2019, podľa ktorého veci, na ktorých prerokovanie boli v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 príslušné prvý senát ústavného súdu alebo druhý senát ústavného súdu v zložení platnom v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 a v ktorých bolo v tomto období vydané rozhodnutie o prijatí návrhu na ďalšie konanie, prerokujú tieto senáty v pôvodnom zložení (platnom v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je okresným súdom pod sp. zn. 1 T 216/2017 vedené trestné konanie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

3. Podaním doručeným okresnému súdu 15. februára 2019 sťažovateľ požiadal o jeho prepustenie z väzby na slobodu v tomto konaní, eventuálne o nahradenie väzby prijatím prevzatia záruky alebo prijatím písomného sľubu, či prijatím peňažnej záruky, prípadne dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. O tejto žiadosti okresný súd rozhodol uznesením č. k. 1 T 216/2017-693 z 13. marca 2019 tak, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol, nahradenie väzby prevzatím záruky podľa § 80 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku neprijal, takisto neprijal písomný sľub sťažovateľa podľa

§ 80 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného poriadku, väzbu podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil a žiadosť o nahradenie väzby prijatím peňažnej záruky podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

5. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu 21. marca 2019.

6. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 3 Tos 132/2019-775 z 13. júna 2019 doručeným sťažovateľovi 2. júla 2019 tak, že ju zamietol.

7. Podľa sťažovateľa z uvedených skutočností vyplýva, že rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu trvalo od jej podania 15. februára 2019 do právoplatného rozhodnutia o nej 13. júna 2019, spolu na oboch stupňoch všeobecných súdov 118 dní a k jeho doručeniu došlo až o ďalších 19 dní, 2. júla 2019.

8. Sťažovateľ je presvedčený, že takýmto postupom súdy prvého a druhého stupňa zasiahli do jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti trvania väzby zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru, t. j. postup súdov v namietanom konaní nespĺňa požiadavku neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v intenciách práv zaručených čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 a Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 132/2019 porušené boli.

2. *Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 2.000 €, ktoré je Krajský súd v Trnave a/alebo Okresný súd Senica povinný vyplatiť sťažovateľovi do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.*

3. *Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 346,26 €, ktorú je Krajský súd v Trnave a/alebo Okresný súd Senica povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu

10. Na základe výzvy ústavného súdu sa k prijatiu ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie vyjadril predseda okresného súdu, a to prípisom sp. zn. 1 SprV 59/2019 z 25. septembra 2019, v ktorom okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných v relevantnom úseku trestného konania uviedol, že sa v plnom rozsahu pridriava vyjadrenia zákonnej sudkyne v danej veci tvoriaceho prílohu jeho prípisu.

11. Zároveň predseda okresného súdu podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

12. Zákonná sudkyňa (predsedníčka konajúceho senátu) okresného súdu v spomenutom vyjadrení z 25. septembra 2019 opísala priebeh konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a poukázala na okolnosť, že po rozhodnutí o tejto žiadosti 13. marca 2019 sa 18. marca 2019 konalo v danej trestnej veci hlavné pojednávanie, ktoré bolo na účel vyhlásenia rozsudku odročené na 21. marec 2019. Na hlavnom pojednávaní 21. marca 2019 okresný súd vyhlásil rozsudok, proti ktorému obhajca sťažovateľa zahlásil priamo do zápisnice odvolanie. Rozsudok bol písomne vyhotovený 3. apríla 2019 a nasledujúci deň expedovaný stranám konania. Sťažovateľ rozsudok prevzal 8. apríla 2019, jeho obhajcovia 8. a 9. apríla 2019.

13. V ďalšom zákonná sudkyňa okresného súdu uviedla, že spis chcela predložiť krajskému súdu „*naraz na sťažnosť proti uzneseniu o väzbe i na odvolanie proti rozsudku*“,

pretože na takýto postup ju už v minulosti inštruoval „predseda trestného kolégia“ krajského súdu. Požiadavka, aby boli „väzobné veci predkladané súčasne so sťažnosťou a odvolaním“, sa zákonnej sudkyňi okresného súdu s poukazom na ustanovenia § 311 ods. 2 a 3 Trestného poriadku „zdala logická“.

14. Podľa jej slov „očakávala a predpokladala, že zo strany obhajoby... bude zdôvodnenie odvolania zaslané OS Senica obratom, resp. v krátkom čase. Bohužiaľ sa tak nestalo a obhajoba sa s odôvodnením odvolania neponáhľala, z ktorého dôvodu boli obaja obhajcovia urgovaní o zaslanie zdôvodnenia odvolania proti rozsudku. Podľa záznamov v spise bol obhajca [REDAKOVANÉ] urgovaný o zaslanie zdôvodnenia odvolania minimálne v dňoch 10. 05. 2019, 15. 05. 2019 a 31. 05. 2019, pričom z textu úradného záznamu súdnej tajomníčky... z... 10. 05. 2019 vyplýva, že bol telefonicky opätovne požiadany, aby zdôvodnil odvolanie voči rozsudku, čiže musel byť urgovaný i pred týmto dátumom... Urgovaný bol aj obhajca [REDAKOVANÉ] a to minimálne... 15. 05. 2019 a 31. 05. 2019. Spis bol Okresným súdom Senica predložený na Krajský súd Trnava na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu o väzbe dňa 07. 06. 2019.“.

15. Napokon zákonná sudkyňa okresného súdu vo svojom vyjadrení k veci uviedla, že vzniknutá situácia ju „veľmi mrzí, tým viac, že“ je „už dlhoročnou sudkyňou, v minulosti... vybavovala veľa väzobných vecí a vždy... ich vybavovala urýchlene a prednostne“. Podľa jej názoru „však táto situácia bola zapríčinená aj nečinnosťou obhajcov, ktorí zahlásené odvolanie včas a riadne nezdôvodnili, pretože pokiaľ by sa tak stalo, nebol by problém spis bezodkladne a urýchlene predložiť nadriadenému súdu na rozhodnutie o opravných prostriedkoch“.

16. K vecnej stránke prijatej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril aj predseda krajského súdu prípisom sp. zn. Spr 452/19 z 23. septembra 2019, v ktorom uviedol, že „Na strane krajského súdu neprišlo k prietahom v konaní, vec bola rozhodnutá prednostne a urýchlene (v zmysle ust. § 2 ods.6 Tr. por.), a to v lehote 2 dní od jej nápadu a rozhodnutie vypracované a expedované pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty.“.

17. Za týchto „*okolností sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR, ako aj práva podľa článku 5 odsek 4 Dohovoru postupom Krajského súdu v Trnave v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu*“ považoval predseda krajského súdu „*za nedôvodné*“, preto navrhol „*sťažnosti sťažovateľa nevyhovieť*“.

18. Súčasťou vyjadrenia predsedu krajského súdu bol chronologický prehľad procesných úkonov vykonaných v danej veci krajským súdom, ako aj jeho súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

19. Vyjadrenia krajského súdu a okresného súdu ústavný súd zaslal sťažovateľovi (jeho právnomu zástupcovi) na zaujatie stanoviska. Sťažovateľ (jeho právny zástupca) však na túto výzvu nereagoval, a teda v určenej lehote k vyjadreniam všeobecných súdov stanovisko nezaujal.

20. Súhlas s upustením od ústneho pojednávania v tejto veci sťažovateľ prejavil už v ústavnej sťažnosti.

21. Ústavný súd teda so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a vyjadreniami účastníkov konania k veci dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

24. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

25. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

26. Článok 5 ods. 4 dohovoru sa vzťahuje na všetky prípady pozbavenia slobody vymenované v čl. 5 ods. 1 dohovoru, teda aj na súdnu kontrolu zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru. Osoba nachádzajúca sa vo väzbe musí mať možnosť predložiť argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe (rozhodnutie komisie z 13. decembra 1987 č. 8098/77). Podstatnou požiadavkou čl. 5 ods. 4 dohovoru je aj to, aby súd rozhodol „urýchlene“ (speedily). Prieskumné súdne konanie musí byť vedené v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a zároveň aj v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, to znamená s ochranou jedinca proti svojvôli, osobitne aj s ohľadom na čas, ktorý uplynie do vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok vo veci Koendjibiharie v. Holandsko, 25. 10. 1990, § 27). Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti a končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, prípadne doručením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného (Koendjibiharie c. Holandsko z 25. 10. 1990, § 28). Neexistuje nijaká pevne ustanovená lehota, v ktorej by súd musel rozhodnúť. Či sa rozhodlo urýchlene, posudzuje sa podľa všetkých okolností prípadu (Sanchez-Reisse c. Švajčiarsko z 21. 10. 1986, § 55). Spravidla však lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú

požiadavke rýchlosti v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru (Bezicheri c. Taliansko z 25. 10. 1989, I. ÚS 14/07).

27. Aj čl. 17 ústavy zahŕňa okrem iného právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne a urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná. Právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru je teda chránené aj čl. 17 ústavy (m. m. III. ÚS 7/00).

28. Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenu rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, reflektujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), formuloval právny názor, podľa ktorého aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenu posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rávané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V ďalších svojich rozhodnutiach týkajúcich sa požiadavky urýchlenu rozhodovania o väzbe a jej ďalšom trvaní ústavný súd uvedený právny názor precizoval, keď uviedol, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 126/05, IV. ÚS 181/07).

29. Vychádzajúc z uvedenej judikatúry, ústavný súd posudzoval, či vo veci sťažovateľa okresný súd a krajský súd v rámci svojho postupu rešpektovali požiadavku neodkladnosti a urýchlenu rozhodovania o väzbe, resp. jej ďalšom trvaní.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

IV. A Postup okresného súdu v napadnutom konaní a jeho vyhodnotenie

30. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ale najmä z vyjadrenia okresného súdu a v ňom uvedeného chronologického prehľadu procesných úkonov ústavný súd zistil tieto podstatné skutočnosti týkajúce sa priebehu napadnutého konania.

31. Žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, prípadne jej nahradenie, bola okresnému súdu doručená 15. februára 2019. Okresný súd o nej rozhodol na neverejnom zasadnutí 13. marca 2019 uznesením č. k. 1 T 216/2017-693, proti ktorému obhajca sťažovateľa ihneď po jeho vyhlásení zahlásil sťažnosť. Rozhodnutie bolo toho istého dňa doručované stranám trestného konania. Sťažovateľ ho prevzal 18. marca 2019 a jeho obhajcovia 14. a 20. marca 2019. Písomné doplnenie riadneho opravného prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu sťažovateľ odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu 21. marca 2019. Na rozhodnutie o opravnom prostriedku sťažovateľa okresný súd predkladal trestný spis krajskému súdu 7. júna 2019 a k jeho doručeniu nadriadenému súdu došlo 11. júna 2019.

32. V období od 13. marca 2019, keď bolo o žiadosti sťažovateľa rozhodnuté na prvom stupni, do predloženia spisu nadriadenému súdu na rozhodnutie o sťažnosti proti nemu okresný súd vykonal hlavné pojednávanie 18. marca 2019 a 21. marca 2019, na ktorom vyhlásil rozsudok vo veci samej, proti ktorému podal obhajca sťažovateľa odvolanie priamo na hlavnom pojednávaní 21. marca 2019.

33. Okresný súd rozsudok písomne vyhotovil 3. apríla 2019 a 4. apríla 2019 ho doručoval stranám trestného konania.

34. Následne okresný súd 10., 15. a 31. mája 2019 urgoval obhajcov sťažovateľa, aby odvolanie proti prvostupňovému rozsudku odôvodnili.

35. Ústavný súd s prihliadnutím na zistený priebeh konania konštatuje, že od doručenia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu do rozhodnutia o nej okresným súdom uplynulo 26 dní, čo ústavný súd z časového hľadiska hodnotí ako akceptovateľné. Doba, ktorú okresný súd z hľadiska urýchlenosti postupu nemohol nijako zvlášť ovplyvniť a ktorá uplynula od expedovania rozhodnutia do doručenia riadneho

opravného prostriedku sťažovateľa prvostupňovému súdu, predstavovala 8 dní. Avšak od doručenia sťažnosti okresnému súdu do predkladania veci krajskému súdu 7. júna 2019 uplynulo ďalších 78 dní, počas ktorých okresný súd nevykonával žiadne procesné úkony súvisiace s rozhodovaním a rozhodnutím o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Celková doba, počas ktorej okresný súd disponoval vecou spôsobom umožňujúcim mu ovplyvniť rýchlosť rozhodovania o osobnej slobode sťažovateľa, tak predstavovala 104 dní. V okolnostiach danej trestnej veci nemožno uvedený postup prvostupňového súdu pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa považovať za prijateľný, ale naopak za taký, ktorý neprípustne zasiahol do základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu, pretože sa nevyznačuje ani urýchlenosťou, ani snahou o prednostné vybavenie väzobnej veci.

36. Obranu okresného súdu prezentovanú vo vyjadrení konajúcej zákonnej sudkyne ústavný súd nemohol akceptovať, a to z dôvodu, že úkony vykonané v období ohraničenom rozhodnutím o žiadosti sťažovateľa a predložením spisu krajskému súdu na rozhodnutie o riadnom opravnom prostriedku jednoznačne nesúviseli s konaním o tejto žiadosti a predloženie veci (pokiaľ išlo o rozhodovanie o väzbe) nadriadenému súdu nebolo nijakým spôsobom podmienené ich vykonaním. Žiadna zákonom predpokladaná prekážka nebránila okresnému súdu v tejto veci postupovať v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, pokiaľ išlo o rýchlosť rozhodovania a rozhodnutia o osobnej slobode sťažovateľa. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani prípadný „pokyn“ predsedu trestnoprávneho kolégia nadriadeného súdu o potrebe predkladania opravných prostriedkov proti rozhodnutiam o väzbe a o vine a treste súčasne, ktorý takisto nemá oporu v žiadnom ustanovení procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo.

37. Vzniknutú situáciu tak nemôže ospravedlniť ani vynaložené úsilie okresného súdu o dosiahnutie čo najskoršieho doplnenia odvolania, aby mohlo dôjsť k predloženiu veci nadriadenému súdu v čo najkratšej lehote.

38. Ústavný súd, vychádzajúc zo svojich zistení, konštatoval, že obdobie, v rámci ktorého okresný súd vykonával procesné úkony súvisiace rozhodovaním a rozhodnutím o väzbe sťažovateľa, ale predovšetkým obdobie predkladania spisu krajskému súdu (po tom, ako sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozhodnutiu sťažnosť) prekračuje rámec požiadaviek na prednostné a urýchlené rozhodovanie o väzbe vyplývajúcich z judikatúry ústavného súdu a ESĽP, a teda nezodpovedá ani požiadavkám ústavnej ochrany základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Preto ústavný súd rozhodol tak, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 boli základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 dohovoru porušené (bod 1 výroku tohoto nálezu).

IV. B Postup krajského súdu v napadnutom konaní a jeho vyhodnotenie

39. Ako už bolo uvedené, krajskému súdu bol spis na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o jeho ponechaní vo väzbe z 13. marca 2019 predložený 11. júna 2019. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 132/2019 z 13. júna 2019, ktoré následne 21. júna 2019 doručoval stranám trestného konania. Sťažovateľovi bolo reálne doručené 24. júna 2019 a jeho obhajcom 24. júna 2019 a 2. júla 2019.

40. Krajský súd teda o veci rozhodol do dvoch dní od napadnutia mu veci 11. júna 2019. K expedovaniu druhostupňového rozhodnutia došlo o ďalších 8 dní (21. júna 2019). Celková doba, počas ktorej krajský súd mohol ovplyvniť dĺžku trvania konania, tak predstavuje 10 dní.

41. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd vo veci sťažovateľa postupoval urýchlene, bez akejkoľvek neprimeranej doby nečinnosti, adekvátne k požiadavkám na prednostné a urýchlené rozhodovanie o väzbe a jej ďalšom trvaní, a preto v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich ústavou garantovaných práv postupom krajského súdu, ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

42. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

43. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

44. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

45. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

46. Podľa § 135 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v lehote ustanovenej v odseku 1 priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, zvyšuje sa finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

47. Sťažovateľ požadoval priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ktoré odôvodňoval dĺžkou trvania rozhodovania o jeho osobnej slobode, ktorá mu bránila podať opätovnú žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu v čase, v ktorom by už bol oprávnený tak urobiť.

48. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu vo vzťahu k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu postupom okresného súdu v napadnutom konaní je dôvodné priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

49. V aktuálnej veci sťažovateľa s prihliadnutím na všetky jej konkrétne okolnosti (nečinnosť okresného súdu, celková doba rozhodovania), zohľadňujúc pritom charakter a intenzitu porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 216/2017 ústavný súd v súlade so zásadou spravodlivosti považoval za primerané, aby okresný súd zaplatil sťažovateľovi ako finančné zadosťučinenie za utrpenú nemateriálnu ujmu sumu 500 € (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

50. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Právny zástupca sťažovateľa vyčíslil trovy právneho zastúpenia sumou 346,26 € za dva úkony právnej služby.

51. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

52. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2019 [prevzatie a príprava zastúpenia – § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky a podanie písomného vyhotovenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu – § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky]. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach zastupovania pred ústavným súdom (§ 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky) v roku 2019 je 163,33 € a hodnota režijného paušálu predstavuje 9,80 €. Za dva úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov jeho právneho zastúpenia v sume 346,26 € vrátane režijného paušálu, ktorú ústavný súd sťažovateľovi priznal (bod 3 výroku tohto nálezu).

53. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov).

54. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu